

BARACS

TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI KONCEPCIÓ

116/2019. (VIII.01.) Ökt. határozattal elfogadva

2019

TARTALOMJEGYZÉK

1. Jövőkép.....	3
1.1. A település jövőképe a társadalmi, gazdasági, táji, természeti és épített környezetére vonatkozóan	3
1.2. Településfejlesztési elvek rögzítése.....	4
2. Célok	5
2.1. A település átfogó fejlesztését szolgáló célok meghatározása.....	5
2.2. Részcélok és a beavatkozások területi egységeinek meghatározása.....	7
2.2.1. A jövőkép, a településfejlesztési elvek, az átfogó cél és a részcélok kapcsolata	12
2.2.2. A fejlesztési célok értelmezése az egyes településrészekre	13
3. Kiinduló adatok a további tervezési feladatokhoz	15
3.1. A stratégiához és a településrendezési eszközök készítéséhez szükséges társadalmi, gazdasági és környezeti adatok meghatározása	15
3.2. A meghatározott területigényes elemek alapján, javaslat a műszaki infrastruktúra fő elemeinek térbeli rendjére és a terület-felhasználásra irányuló településszerkezeti változtatásokra	16
3.3. Az örökségi értékek és a védettség bemutatása, javaslatok az örökség védelmére és az örökségi érték alapú, fenntartható fejlesztésére.....	18
4. A megvalósítás eszközei és azok nyomonkövetése.....	21
4.1. A koncepció megvalósítását szolgáló eszköz- és intézményrendszer	21
4.2. Javaslat a koncepció és a változások nyomon követésére, a felülvizsgálat rendjére	21

1. JÖVŐKÉP

1.1. A település jövőképe a társadalmi, gazdasági, táji, természeti és épített környezetére vonatkozóan

Baracs az adottságaival élni képes település, melyet a helyben élő cselekvő közösség együtt gondolkodása formál, s ahol a helyi gazdaság fejlesztése a természeti értékek megőrzésével társul.

A hosszútávon biztosítható kiegyensúlyozott fejlődés három alappillérét a természeti erőforrások körültekintő használata, a lakosság igényeihez igazodó megfelelő életfeltételek folyamatos biztosítása, valamint a népességmegtartó potenciállal bíró önszerveződő, tevékeny helyi közösségek kialakulása, az ehhez szükséges feltételek megteremtése adja.

Az épített környezet és természeti erőforrások körültekintő, a jövő nemzedékeire is figyelemmel történő használata különösen az energiaforrások, a nyersanyagok, a termőföld, a vizek, valamint a települést körülvevő gazdag élővilág elemeinek a mindenkori valós felhasználási igényekhez optimalizált, a lehető legkevesbé pazarló módon történő, a természeti rendszerekbe a lehető legkevesebb beavatkozással járó felhasználását jelenti az élhető település fenntartása érdekében. E körben kiemelt szerepe van az energiatudatos településüzemeltetés és lakossági attitűd, valamint a megújuló energiaforrások minél szélesebb körű hasznosítása elterjedésének. E tárgykörben Baracs sajátos települési struktúrája és természeti értékei jó alapot adnak a turizmus fejlesztésének, különösen a sport és rekreációs tevékenységek kibontakoztatásának.

A lakosság számára megfelelő lakókörnyezet biztosítása alatt a munkahelyek kényelmes és biztonságos megközelíthetőségi feltételeinek folyamatos biztosítását, továbbá a településen élők számára a vagyonbiztonság növelését, a potenciális balesetveszélyes helyek biztonságosabbá tételét, a településen elérhető köz-, közmű-, jóléti- és üzleti szolgáltatások feltételeinek fejlesztését kell érteni részben a szolgáltatások lakossági igényekhez való igazításával, részben a szolgáltatásoknak helyet adó épületek, infrastruktúra műszaki színvonalának javításával. Mindez szorosan összefügg a vállalkozások számára vonzó környezet kialakításával, ami a lakossági igényekkel sokszor kéz a kézben jár.

A település harmonikus fejlődésének harmadik pillérét jelentő **helyi közösségek** különösen nagy szerepet játszhatnak a belső igényekre építkező településfejlesztési akciók tervezésében és sikeres megvalósításában. Az aktív hagyományőrző szervezetek és kezdeményezések jelentősen segíteni képesek az önkormányzatot a településfejlesztési feladatok ellátásában. Számos fejlesztés helyi közösségi kezdeményezésben sokkal hatékonyabban és eredményesebben vihető véghez, mint kizárólag önkormányzati, vagy állami szerv által történő megvalósításban. A jól megválasztott közösségi kezdeményezések mindemellett hozzájárulnak a lakosság összekovácsolásához, a település népességmegtartó képességének javításához.

1.2. Településfejlesztési elvek rögzítése

A magasabb hierarchia szinten lévő fejlesztési dokumentumokban meghatározott elvek figyelembe vételével, valamint a stratégiai környezet elemzéséből látható trendek és szemléletmód alapján a következő településfejlesztési elvek kerültek rögzítésre:

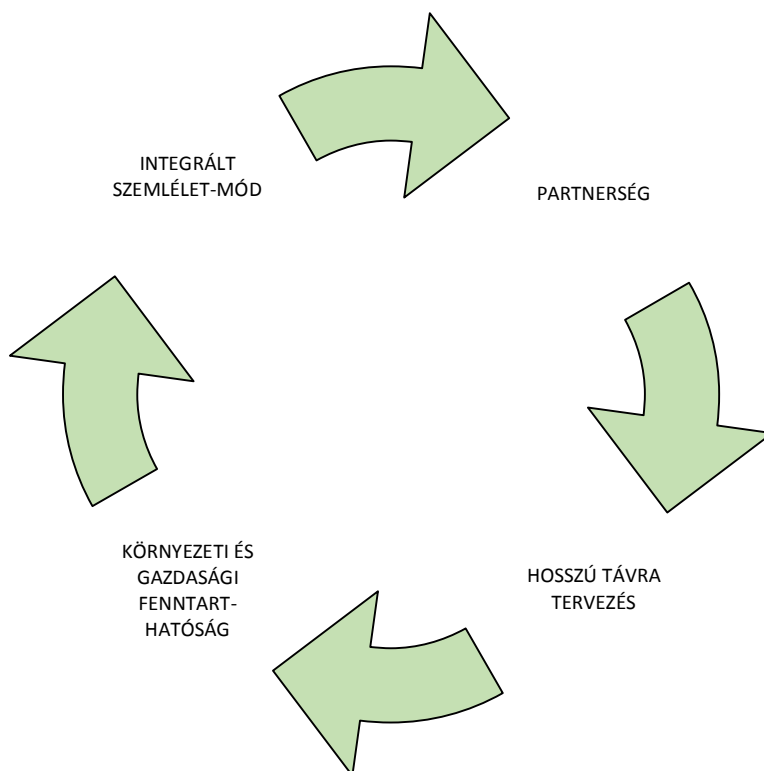
- **partnerség, az alulról jövő kezdeményezések befogadása,**
- **integrált szemléletmód elve,**
- **hosszúávra tervezés,**
- **környezeti és gazdasági fenntarthatóság.**

A fejlesztési alapelvek közül a **partnerség** elvének megfelelően a településfejlesztési koncepcióban foglalt fejlesztési elképzelések széleskörű társadalmi részvétel mentén kerülnek kidolgozásra. A településfejlesztési koncepció egyik meghatározó elve az, hogy teret adjon azoknak az alulról jövő kezdeményezéseknek, amelyek hasznosítható ötleteket tartalmaznak és ezek révén az érdekelt helyi szereplőkkel közösen alakítható a község jövője. A minél szélesebb körű partnerség hatékonyabb tervezést és megvalósítást eredményez.

Az **integrált szemléletmódnak** megfelelően a fejlesztési koncepció együtt kezeli a humán közszolgáltatások minőségi fejlesztését, a műszaki infrastruktúra hálózatának fejlesztését, a természeti környezet, valamint a helyi társadalmi-gazdasági élet fejlesztését. Az említett fejlesztési tématerületek között nincs alá-fölrendeltségi kapcsolat, egyik sem fontosabb a többinél, mindegyiket ugyanolyan részletességgel kell vizsgálni az egyes fejlesztési döntések meghozatala során. A településfejlesztési koncepcióban foglalt fejlesztési elképzelések megvalósításánál az azokhoz tartozó fejlesztési elemeket hasonló súllyal kell majd számon kérni.

A főbb fejlesztési irányokat tartalmazó településfejlesztési koncepció 15-20 évre kitékintő, a település fejlődési irányait meghatározó dokumentum. **Hosszúávra** tervez, így kiszámíthatóvá teszi és keretbe foglalja Baracs életét meghatározó fejlesztési tevékenységeket.

A **fenntarthatóság** elvét a gazdasági, társadalmi és természeti oldalról egyaránt érvényre kell juttatni. A fejlesztési döntéseket a demográfiai folyamatokat mérlegelve, az extenzív területhasználat helyett az intenzív területhasználatot érvényesítve kell meghozni. Kiegyensúlyozott területfelhasználás megtervezése révén a területhasználati konfliktusok megelőzhetővé válnak. A helyi szereplők által felvetett fejlesztések mentén olyan közös gondolkodást kell kialakítani, amely figyelembe veszi a megvalósításhoz rendelkezésre álló humán erőforrásokat, pénzügyi korlátokat, valamint a védelemre érdemes épített és természeti értékeket egyaránt.

1. ábra: A településfejlesztési elvek érvényesülése

2. CÉLOK

2.1 A település átfogó fejlesztését szolgáló célok meghatározása

ÁTFOGÓ CÉLOK:

I. Hagyományokra építő helyi gazdaság fejlesztése

Baracs lakosságának megfelelő jövedelmi szintjének biztosításához, illetve a község kiegyensúlyozott működtetéséhez elengedhetetlen egy **stabil helyi gazdasági** bázis, melynek alapját a nyereségesen működő vállalkozások jelentik.

A főbb versenyképességi tényezőket, mint az elérhetőség, infrastrukturális ellátottság, szolgáltatások minősége és költsége, megfelelő mennyiségű és minőségű munkaerő, valamint a változásra, ezen keresztül az **innovációra való képesség**, komplex megközelítéssel kell fenntartani, illetve fejleszteni.

A község régi hagyományokkal rendelkezik a növénytermesztés, valamint az állattenyésztés területén, ugyanakkor negatív folyamatok is tapasztalhatóak a népesség csökkenéséből eredően. A népesség fogyás lassítására pozitív hatással lehet a helyi gazdaság fejlesztésére irányuló célkitűzés, melynek az önkormányzat is cselekvő részese lehet saját tulajdonú földterületeinek hasznosításával.

II. Fenntartható települési környezet

A fenntartható települési környezet egyik legfontosabb eleme az, hogy a gazdaság fejlődésével párhuzamosan az épített környezet által igénybe vett területek nagysága a lehető legkisebb mértékű legyen. Az alapanyagok helyben történő hasznosítása révén ökológiai szempontból kedvezőbb települési környezet hozható létre, a **környezeti terhelés minimalizálása** a lakosok lakóhelyükkel kapcsolatos elégedettségét növeli.

A fejlesztési elképzelések integrált szemléletben történő megtervezése javítja a település fenntarthatóságát. A generációkon átívelő felelősség a község élhető környezetével kapcsolatban a döntéshozókon felül a lakosság szemléletmódján is múlik. A **széleskörű partnerséggel** meghozott fejlesztési döntések szemléletformáló hatással bírnak.

A fenntarthatóság elve kiterjed a természeti, az épített környezet, a gazdaság, valamint a társadalom valamennyi elemére. Baracs esetében a **társadalom** fenntarthatósága szorosan együtt jár annak gondolatával, hogy a helyben élőket mind nagyobb arányban teszik képessé az öngondoskodásra.

Alkalmazása révén a jövő generációi számára is biztosítható az élhető települési környezet, a kiegyensúlyozott fejlődés lehetősége.

III. A népességmegtartó képesség fokozása a társadalmi kohézió erősítésével

A község lakosság száma évtizedes távlatban stagnál, az elmúlt néhány év relációjában enyhe emelkedést mutat, ugyanakkor a népessége elöregedése a jellemző. Ha több fiatal család helyben maradását és letelepedését biztosítani is tudja az önkormányzat, az alacsony természetes szaporodási arányszám, valamint az elöregedés miatt jelentős növekedés nem várható. Az enyhe emelkedés a község járásközpontozó közelségéből és a pozitív vándorlási egyenlegről fakad. Éppen ezért fontos a **térségi kapcsolatok erősítése**, hiszen a közelben elérhető munkahelyek révén a demográfiai okokból fellépő veszteség csökkenthető, az elvándorlási hajlandóság mérséklődhet. A járásszékhely közelségében rejlő lehetőségek és a helyi természeti potenciálok kiaknázásával bővíthető a helyben elérhető munkahelyek száma és köre, ami egyben megteremtheti és erősítheti az öngondoskodás lehetőségét.

Ahhoz, hogy ezek a célok teljesüljenek, szükséges erősíteni a **társadalmi kohéziót**, a településen élők együtt gondolkodását, az erre irányuló igény megjelenését. Biztosítani kell az ehhez szükséges tereket és fórumokat, hogy a lakosság az önkormányzattal közösen cselekvő formálójává váljon saját életterének, jelenének és jövőjének.

2.2 Részcélok és a beavatkozások területi egységeinek meghatározása

Az átfogó célok elérését szolgáló specifikus célok (részcélok):

1. specifikus cél: Gazdasági potenciál erősítése

A község gazdasági területtel rendelkezik, mely alkalmas zöldmezős beruházások megvalósítására. A község tulajdonában álló, az M6-M8 autópályák csomópontjának környezetben elterülő, 3 ha saját tulajdonú kereskedelmi-szolgáltató gazdasági terület mellett további mintegy 7 ha idegen tulajdonú, de azonos besorolású terület szolgálhatja a vállalkozási tevékenységeket. (ezen besorolású, a rendezési terv szerinti további osztatlan közös területek jellegükből fakadóan nem alkalmasak a vállalkozások rugalmas kiszolgálására)

Templomos központjában, a beépített terület és a 6-os fő közlekedési út között elterülő és magántulajdonban lévő mintegy 20 hektárnyi terület is - a tulajdonos ilyen irányú szándéka esetén - a vállalkozói célok szolgálatába állítható.

A községet kiváló termőhelyi adottságú mezőgazdasági területek veszik körül, magas szintű agrártermelési kultúra van jelen. Ösztönözni kell az agrártermékek feldolgozottsági szintjének növelését, javítani kell a piacra jutás feltételeit, valamint törekedni kell a helyi termékek minőségének és marketingjének javítására.

Ezt a célt szolgálja az önkormányzat tulajdonában álló, összességében mintegy 9,7 ha mezőgazdasági terület hasznosítása, ahol gyümölcs, zöldség, fűszer és virág kertészet kialakítása folyamatban van. A település szándéka Apátszállás központjában olyan szolgáltató központ kialakítása, ahol az elképzelések szerint többek között gyümölcsfeldolgozó kerülhet kialakításra. A település utcáinak gyümölcsfásítása és a megtermelt gyümölcsök terményeinek lakossági begyűjtése majd feldolgozása a jövedelemtermelésen túl a lakossági közösségi tevékenységet, ezen keresztül az összetartozás érzését is elősegítheti, erősítheti. A különféle formában feldolgozott gyümölcs nem csak a hazai forgalomban helyezhető el, de akár a testvértelepüléseken keresztül külföldre is eljuttatható.

Feladatként jelentkezik a mezőgazdasági gépek tárolására alkalmas depó kialakítása a külterületek közelségében, elsősorban a belterületi burkolt utak védelme, de nem utolsósorban a lakosság komfortérzetének növelése érdekében.

Mivel az önkormányzat szűkében van a földterületeknek, célként fogalmazódik meg a jelenleg 108 ha-os repülőtér területének 35 ha-ra történő csökkentése, a megmaradó terület hasznosítása. Az így felszabaduló, mintegy 73 ha terület az ökológiai állapotok megőrzése érdekében fásítással alkalmassá tehető időszakos szabadtéri programok megvalósítására. E tekintetben nem hagyható figyelmen kívül, hogy a terület az országos ökológiai hálózat magterülete, ami korlátozza hasznosíthatóságát.

2. specifikus cél: Turisztikai infrastruktúra fejlesztése

A település és térsége kedvező turisztikai adottságokkal rendelkezik, melyek jelenleg még kevésbé kihasználtak. A települést változatos természeti környezet veszi körül.

A település környezete és történelme (Annamatia római kori tábor) adta turisztikai potenciál nyújtotta lehetőségek kiaknázása érdekében célként fogalmazható meg a Duna part ilyen irányú fejlesztése. A település vízióiban mindez kikötőfejlesztéssel és a római kori tematikára épített attrakciók megvalósításával társítható. Ebben a járásközpont közelsége és az ebből eredő lehetőségek támogatólag hathatnak.

Ugyancsak ezt erősíti a reptér sport és turisztikai célokat szolgáló minél szerteágazóbb hasznosítása, az ehhez köthető rendezvények számosságának gyarapításával, sokszínűségének biztosításával.

A település halastavainak horgászati célokat szolgáló hasznosítása az elérhető turisztikai szolgáltatások tárát szélesíti.

Különleges lehetőséget rejthet a vallási zarándoklatokra is építetten az „Öt vallás” templom építésének gondolata, ami a település számára egyedi, különleges attrakciót jelenthet.

Fentiek együttesen eredményezhetik a vendégforgalom növekedését, a szálláshely igények erősödését, az ez irányú kínálat bővülését, ezen keresztül az önkormányzat idegenforgalmi adóbevételeinek emelkedését.

3. specifikus cél: A közlekedési infrastruktúra fejlesztése

A település egyik legalapvetőbb feladata a belterületi utak állapotának javítása. A csak részben önkormányzati tulajdonban lévő utak állapota csekély kivételtől eltekintve jelenleg nem tekinthető kielégítőnek, felújításuk nem megkerülhető.

Koncepcionális szinten figyelmet érdemel, hogy Baracs az ország mindeddig egyetlen települése, melynek közigazgatási területén autópálya találkozási csomópont található. Ennek előnyét a település csak abban az esetben realizálhatja, ha a pályák elérhetősége, a település becsatlakozása biztosítható, amire az M8 autópálya további építési szakaszában célszerű figyelemmel lenni.

Az egyéni közlekedés fokozódásával a parkolás kérdésének megoldása településeink többségében feladatot jelent. Az egyéni és közlekedést is sok esetben akadályozza a parkolóhelyek elégtelen száma. Baracs esetében parkolási anomáliákról nem beszélhetünk, ugyanakkor lokálisan vannak ezzel összefüggő feladatok. A településközpontban a lakosság védelme és a közlekedésbiztonság miatt is fontos beavatkozás az Apátszálláson tervezett bölcsőde, vele együtt az önkormányzat épületének környezetében a parkolási kapacitások bővítése.

A közösségi közlekedés tekintetében a lakosság komfortérzete szempontjából fontos az autóbusz megálló állapota. A település területén 13 db megálló pár található, melyből jelen dokumentum készítésének időpillanatában - a közelmúltban megvalósult sikeres beavatkozásoknak köszönhetően - már csak három felújítása indokolt.

A kerékpáros közlekedés fejlesztése már részben megvalósult a településen, de további kiterjesztése nem csak a településközi kapcsolódási lehetőségeket erősítené, de megalapozhat egy turisztikai kerékpár útvonalat a természeti környezet értékeire építve. A kerékpáros közlekedés megkedveltetéséhez és népszerűsítéséhez elengedhetetlen a megfelelő infrastruktúra kialakítása (kerékpártárolók, bérelhető kerékpárok, kerékpáros idegenvezetés stb.).

E tekintetben különös figyelmet érdemel a hivatásforgalom vonatkozásában a 6221-es út Dunaújváros irányában történő ilyen irányú fejlesztése. A kerékpáros munkába járás csökkentheti a környezetterhelést is a térségben, így környezetvédelmi szempontból is fontos.

4. specifikus cél: Az önkormányzati tulajdonú épületállomány energiahatékonyságának javítása

A közintézmények fenntartása költségigényes, az önkormányzatok éves költségvetésének jelentős részét teszi ki, amely részben a műszakilag, épületenergetikai szempontból korszerűtlen épületállománynak tudható be.

Baracs esetében a középületek döntő többségében korszerűsítésre kerültek. Mindez jelentette az épületek hőszigetelését, a nyílászárók cseréjét, valamint a hő termelő és hő leadó rendszerek fejlesztését. Ugyanakkor az önkormányzat folyamatosan keresi a pályázati lehetőségeket, ahol további cél a szolgálati lakások korszerűsítése.

5. specifikus cél: Közműhálózat fejlesztése

A környezetünk védelme alapvető fontosságú. Apátszálláson és Templomoson megvalósult a teljes körű csatornázottság, továbbá az ivóvízgerinc cseréje, ami a lakosság életminőségét jelentősen emeli. Lényegesen kevesebb károsanyag jut a talajba és a légszennyezettség is csökkent. Megvalósult a korábban jelentős problémákat okozó, a települést érintő csapadékvizek elvezetésének megoldása is. Helyi vízkárok rendszeresen ma már nem fordulnak elő, ugyanakkor az árkok karbantartása a belvizektől veszélyeztetett településen folyamatos feladat.

Feladatként jelentkezik ugyanakkor a Duna parti ingatlanok közművesítése, ahol a víz- és csatornahálózat kiépítése máig megoldatlan. Mindez a területek hasznosíthatóságát is korlátozza, ezért megoldása - különösen a víziókban megjelölt turisztikai fejlesztési elképzelésekre figyelemmel - nem megkerülhető.

6. specifikus cél: Területfejlesztés, településkép javítás

A településkép megjelenésében kiemelt jelentőségűek a központi területek, az építészeti értékes épületek, valamint az azokhoz kapcsolódó közművek megújítása. Infrastrukturális beavatkozások révén elősegíthető a településkép javítása, amelyek hozzájárulnak a lakosság elégedettségi szintjének növekedéséhez.

Fontos célkitűzés kell, hogy legyen a jelenleg kihasználatlan területek és épületek hasznosítása.

A műemléki védettséget nem élvező egyedi utcahálózat, telekszerkezet, beépítési mód, településszerkezeti szempontból jelentős zöldterület vagy növényzet, a hagyományos utcakép védelmet kell, hogy kapjon, akárcsak az értékes építészeti emlékek.

Elő kell segíteni a védett értékek jó karban tartását, megőrzését, a község építészeti örökségének, arculatának a jövő nemzedékek számára való megtartását. Az általános környezetkultúra, az építészeti kultúra szemléletformáló terjesztését, és az erre való nevelés támogatását a település vezetése kiemelt célkitűzésnek kell, hogy tekintse.

A településrendezés tárgykörét érintő beavatkozások az alábbiak:

- lakóterület fejlesztési kérdések tisztázása a Kokasdi és Széchenyi utca relációjában, az Ifjúság utca vonatkozásában, a Templomos és József Attila utca folytatása, valamint a Széchenyi utca tekintetében. Mindezekkel párhuzamosan a tervezett, illetve a hatályos tervekben szereplő lakóterület fejlesztések felülvizsgálata;
- a Dunaparti lakó/üdülő ingatlanok övezeti besorolásának koncepcionális felülvizsgálata;
- a repülőtértől nyugatra található turisztikai és gazdasági területfejlesztés felülvizsgálata, a hasznosítás irányának meghatározása;
- Apátszállás településrészén a temető bővítése;
- Templomos településrész központ fejlesztése, benne a régi gyógyszerár tájházzá, múzeumá történő átalakítása, ahol az ingatlan egy része apartman házként is működhet.

A településfejlesztési beavatkozások megvalósításával párhuzamosan folyamatosan törekedni kell a zöldfelületek növelésére, az utcák tervszerinti fásítására.

7. specifikus cél: Közösségi tudat erősítése, társadalmi megújulás és közösségépítés

Az erős helyi társadalom kialakulásának feltétele a minél magasabb foglalkoztatási szint elérése, a képzési, oktatási feltételekhez való hozzáférés biztosítása, ami nagymértékben segíti a változó környezethez való alkalmazkodó képesség jó irányú alakulását. Az ismeretek bővülése segíti az egészségmegőrzést, a környezet megóvását, az életfeltételek és körülmények javítását.

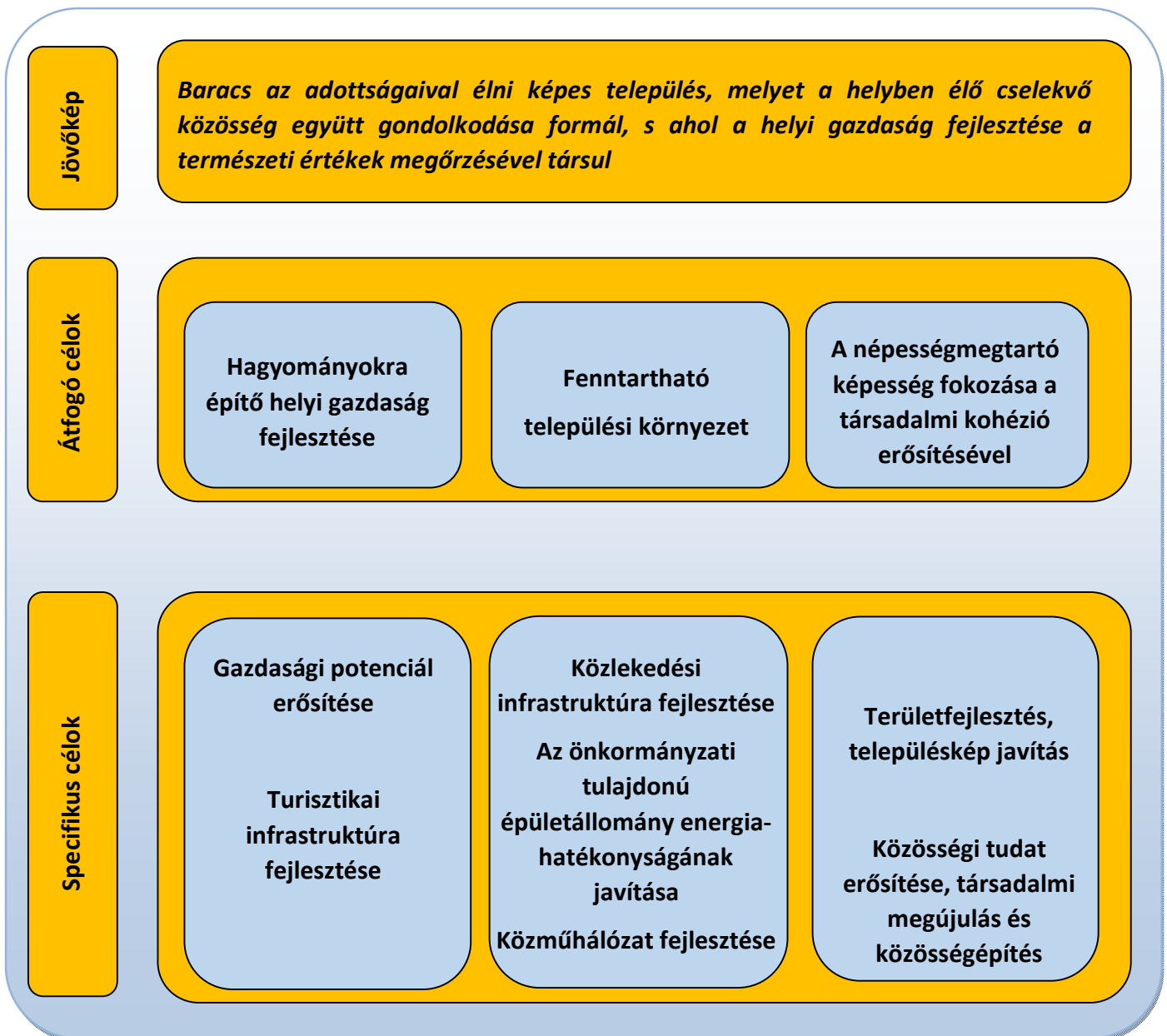
A lakosság alkalmazkodóképességét a változásokra növelni kell, aminek egyik feltétele a munkaképes korú lakosság szellemi potenciáljának fejlesztése. A község általános iskolája alkalmas a felnőttképzési tanfolyamok befogadására.

Az egészségmegőrzésben fontos szerepe van a szemléletformáló programoknak. A helyben termelt tiszta, jó minőségű élelmiszerek fogyasztásának ösztönzése, a biotermesztés népszerűsítése a település kiemelt célja. A táplálkozáson túl szükséges a mozgásszegény életmód ellensúlyozása, a sport és rekreáció lehetőségét biztosító terek, parkok kialakítása.

A közösségi terek mindemellett lehetőséget adnak a lakosság személyes találkozásaira, rendezvények helyszíneiként szolgálhatnak, ami megteremti az együttgondolkodás majd az együtt cselekvés alapjait. A társadalmi változásokban érezhető képviseleti demokrácia helyett így erősödhet a részvételi demokrácia intézménye.

A települést sokszínű kulturális és közösségi élet jellemzi, ami sok esetben hagyományos épített örökséggel társul, melyek hozzájárulnak a helyi identitás fejlesztéséhez.

Cél a kulturális életnek helyet adó fizikai környezet korszerűsítése, valamint az esélyegyenlőség elvárásait figyelembe vevő akadálymentesítés megvalósítása, elősegítve ezzel a kulturális örökségek megőrzését, a hagyományok ápolását, a társadalom és helyi identitástudat megerősítését.

2. ábra: Baracs településfejlesztési koncepciójának célrendszere

2.2.1. A jövőkép, a településfejlesztési elvek, az átfogó cél és a részcélok kapcsolata

Az elérhető település alapelveire épülő jövőkép eléréséhez közvetlenül kapcsolódik a három kijelölt átfogó cél. A megfogalmazott négy településfejlesztési elv segít abban, hogy mind a hosszú távra szóló átfogó célokat, mind a specifikus célokat fenntartható módon, partnerségben érje el a település, a szinergikus hatások maximális kihasználásával.

A **specifikus célok** rendszerének hozzájárulása az **átfogó célok** eléréséhez rendszerszemléletben, komplex módon értelmezhető, azaz az egyes átfogó célok nem egymástól elszigetelt részrendszerekként építenek kapcsolatot a specifikus célok adott részhalmazával, hanem az egyes specifikus célok több átfogó cél elérésére is gyakorolnak közvetlen, vagy közvetett hatást.

A felvázolt kapcsolati rendszer az alábbi mátrix segítségével jellemezhető (az átfogó célok és specifikus célok közötti kapcsolat intenzitását, a korreláció erősségét a nyilak mérete jelzi):

Átfogó célok Specifikus célok	Hagyományokra építő helyi gazdaság fejlesztése	Fenntartható települési környezet	A népességmegtartó képesség fokozása a társadalmi kohézió erősítésével
1. Gazdasági potenciál erősítése			
2. Turisztikai infrastruktúra fejlesztése			
3. Közlekedési infrastruktúra fejlesztése			
4. Az önkormányzati tulajdonú épületállomány energiahatékonyságának javítása			
5. Közműhálózat fejlesztése			
6. Területfejlesztés, településkép javítás			
7. Közösségi tudat erősítése, társadalmi megújulás és közösségépítés			

3. ábra: Az átfogó és a specifikus célok kapcsolatrendszere

2.2.2. A fejlesztési célok értelmezése az egyes településrészekre

Baracs község három településrészből tevődik össze, a központi részt képviselő, sűrűbben lakott Apátszállásból, a kisebb lélekszámú Templomosból, továbbá a Duna parti területekből. A három nagyobb részt kiegészíti még három kisebb övezet, a Diós, Baracskeszi, régi nevén Nagyvenyimi zártkertek, valamint a Szent István utca menti zártkertek.

A sűrűbben lakott, jelenleg a központi funkciót ellátó Apátszálláson helyezkednek el a település életét alapvetően befolyásoló intézmények. A szabályosan szerkesztett derékszögű utcahálózatú településrész Templomostól északnyugatra, a Dunától távolodva fokozatosan emelkedő terepen helyezkedik el.

A Templomosi részen, ami egykor viselte a Baracs település elnevezést, a szolgáltatási szektor visszaszorult. Templomos a település közigazgatási területét átszelő Nagyvenyim-Baracsi ér mentén alakult ki, eredendően egyutcás szerkezettel.

A Duna parti területeken elsősorban üdülő, kisebb részben lakó funkciót ellátó ingatlanok találhatóak. Ez a terület a 6-os út és a Duna között helyezkedik el.

Bár a célrendszer a település egészére került megfogalmazásra, egyes elemei az egymástól elkülönülő településrészek vonatkozásában eltérő súllyal jelennek meg.

A települési központi funkciót ellátó Apátszálláson elhelyezkedő közintézmények túlsúlya eredményezi, hogy az **energiahatékonysági** beruházási célok elsődlegesen itt jelentkeznek.

A **közművekkel** kapcsolatos feladatok az ivóvíz- és szennyvíz hálózat hiánya okán elsősorban a Duna parti területeken jellemzőek.

A **településkép javítása** mind Apátszálláson és Templomoson, de a Duna mentén is folyamatos feladatot jelent. Az önkormányzat nagy gonddal tartja karban a település zöldterületeit, ugyanakkor a településen a kiterjedt zöldfelület ellenére a fásítás hiánya jellemző. A széles utcák megfelelő alapot biztosítanak fasorok telepítéséhez, ami eddig csak kis szakaszokon valósult meg. Különösen igaz ez a Széchenyi utca és az Ady Endre utca tekintetében, ahol azok központi jellege nem tükröződik zöldfelületi kialakításukban. Hiányzik az egységes koncepció mentén kialakított utcakép (pl: fasor, egységes cserjesáv). A Templomos központjában elhelyezkedő acélszerkezeteket gyártó telephely előtti tér központi elhelyezkedése miatt alapvetően meghatározza az utcaképet. A jelenlegi kialakítás mellett potenciális lehetőséget rejt magában egy olyan zöldfelület kialakítására, amely kedvezően befolyásolja Templomos központjának utcaképét.

Ugyancsak a településképet befolyásoló és a területrendezés tárgykörében jelentkező feladat a lakóterületi besorolások felülvizsgálata, mely mindhárom településrész esetében hangsúlyos.

A **turisztikai célok** érvényesítése mindhárom településrészt érinti. Különösen érintett e tekintetben a Duna part üdülőövezete, ahol rendezési oldalról a lakóterületi besorolások felülvizsgálata szükséges. Apátszállás belterületén a központi vegyes területhez kapcsolódóan fogalmazódott meg az „Öt vallás” templom építésének gondolata vallási, turisztikai célzattal. E településrész a halastavak okán a horgászturizmus tekintetében is

említést érdemel, ahogyan a repülőtér sport célú hasznosítása is, mely ugyancsak a turisztikai funkciót erősíti.

A turisztikai funkcióval szorosan összefügg a **közlekedésfejlesztés** kapcsán jelzett, a már megvalósult belterületi kerékpárforgalmi fejlesztések tovább vitele, ami a térségi kapcsolatok (Nagyvenyim, Kisapostag, Dunaújváros) fejlesztése mellett az aktív kikapcsolódás lehetőségét is megteremtheti.

Apátszálláson jelentkező közlekedésbiztonsági és fejlesztési feladat a tervezett bölcsőde környezetében a parkolási lehetőségek bővítése.

Templomos településrészt érinti az Ady Endre utcai, még nem rehabilitált autóbuszmegállók megújításának igénye.

A **gazdaságfejlesztési** célok részben a mezőgazdasági tevékenységgel összefüggésben jelentkeznek, a települési mezőgazdasági géppark tárolásának megoldása tekintetében, melynek tervezése a külterületekhez közel célszerű.

Felülvizsgálatra szorulnak továbbá a repülőtértől nyugatra található, a korábbiakban turisztikai és gazdasági tekintetben megfogalmazott területfejlesztési célok Templomos településrészt érintően.

Ugyancsak felülvizsgálatra szorul az Apátszállástól észak-nyugatra eső, az M8-M6 autópályák csomópontja mellett található ipari gazdasági terület besorolása.

A gazdaságfejlesztési célokat szolgálja továbbá a 6221. és 62121 jelű utak csomópontja mellett tervezet szolgáltató központ kialakítása is.

3. KIINDULÓ ADATOK A TOVÁBBI TERVEZÉSI FELADATOKHOZ

3.1 A stratégiához és a településrendezési eszközök készítéséhez szükséges társadalmi, gazdasági és környezeti adatok meghatározása

A településfejlesztési koncepció átfogó képet ad a település hosszabb távú fejlődési, fejlesztési irányairól, az elérni kívánt célállapotról, míg a településfejlesztési stratégia a koncepcióban megfogalmazott célok középtávú megvalósítási terveként definiálható. Stratégiai szinten az alábbi, a települést érintő társadalmi, gazdasági, környezeti tényezőket célszerű figyelembe venni:

Társadalmi jellemzők

A társadalmi adatok elemzésénél az egyik legszembetűnőbb mutató az, hogy Baracs települést - a pozitív vándorlási egyenlegről adódóan - a stagnáló, de az utóbbi néhány év távlatában az enyhén emelkedő népesség jellemzi, ugyanakkor a munkaképes korú lakosság aránya alacsony. A település foglalkoztatottsági mutatói ugyan kedvezőbbek, mint a járási átlag, de ebben elsősorban nem a helyben elérhető munkalehetőségek, hanem a járásszékhely Dunaújváros közelsége játszik fontos szerepet. A településen lakók háromnegyede ingázó munkavállaló.

E tekintetben kedvező, hogy a község a megyén belül jó közlekedési pozícióban, az M8 és M6 autópályák tözsomszédságában, a 6-os számú fő közlekedési út közelségében helyezkedik el.

A fiatalabb, különösen a jól képzett korosztályok a településen nem találnak képzettségüknek megfelelő munkát, így az elvándorlásuk folyamatos. Ennek okán hosszabb távon a lakosság elöregedésével kell számolni, ami az ellátórendszerek tekintetében igényel körültekintő tervezést.

Gazdasági jellemzők

Baracs foglalkoztatotti struktúráját tekintve a KSH. adatai alapján a keresők mintegy 50%-a az ipar és építőipar területén, további 45% a szolgáltatás jellegű ágazatokba, míg 5%-a a mezőgazdasági és erdőgazdálkodási ágazatban került foglalkoztatásra. E helyütt nem feledkezhetünk el a nagyszámú ingázóról (a munkavállalók 76%-a), akik zöme a közeli Dunaújvárosban vállal munkát. A helyben foglalkoztatottak elsősorban a mezőgazdaságban tevékenykednek. Az e területen működő nagyfoglalkoztató az Agrobaracs Zrt. Ugyancsak említendő jelentős foglalkoztató az acélipari tevékenységet folytató MASZ Csoport Vagyonkezelő Kft.

Az önkormányzat célja a kedvező közlekedési adottságokból fakadó előnyök kiaknázása és a vállalkozások vonzása mellett a hatáskörébe tartozó intézmények saját ellátásának biztosítása az önkormányzati tulajdonú földek ezirányú hasznosításával. További cél a környezeti tényezőkből fakadó turisztikai és rekreációs lehetőségek kiaknázása is.

Az önkormányzat gazdálkodása kiegyensúlyozott. Cél a helyi adó bevételek növelése. Szükséges ugyanakkor látni, hogy a negatív demográfiai folyamatok az önkormányzat bevételeire és kiadásaira is hatással lesznek.

Környezeti jellemzők

Az intézmények tekintetében a településen óvoda (Baracsi Négy Vándor Óvoda), iskola (Széchenyi Zsigmond Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola a Klebelsberg Központ fenntartásában) üzemel, a település Faluházat is fenntart. Utóbbi intézmény helyet ad a Könyvtárnak és a sporttevékenységeknek is. A település karbantartott futballpályával, műfüves pályával és hozzá öltözővel is rendelkezik. A településen található Tájház múzeumként is funkcionálhat a későbbiekben, továbbá a tervekben szerepel bölcsőde kialakítása is. Mindezek okán a lakosság intézményi ellátottsága nem tekinthető rossznak, az sokkal inkább átlagosnak mondható, ami az utóbbi évek pályázati forrásból megvalósult fejlesztései okán tovább javult.

A település elhelyezkedése, a három településrész helyzete, a változatos táji együttes jelenléte, különösen a Duna, a halastavak, a repülőtér adta potenciálok mind a turisztikai lehetőségeknek adnak alapot. Mindehhez hozzájárul a Duna parton feltárt római kori erőd rendszer is. Az Annamátia tábor, a Limes Szövetségen keresztül akár része lehet a világörökségnek is. A járasszékhely közelsége a fenti funkciók erősítésében támogató lehet, ha sikerül az ebből fakadó előnyöket érvényesíteni.

A településen környezeti terheléssel járó tevékenység nincs, sem zaj, sem porterhelés nem jellemző. Célként fogalmazódik meg az ipari funkciók belterületről, családi házas övezetekből történő kihelyezése a peremterületekre. A belvízproblémák orvoslást nyertek az elmúlt években megvalósult beruházások által.

A civil szervezetek pozitív hatást gyakorolnak a helyi társadalmi és közművelődési színtérre. Munkájukban egyrészt tükröződik a lakossági aktivitásban, másrészt mind fizikai, mind anyagi értelemben segítik a települési önkormányzatot. Ugyanakkor a lakosság elöregedésével az önszerveződés gyengülhet, melynek jelei már most tetten érhetők.

3.2 A meghatározott területigényes elemek alapján, javaslat a műszaki infrastruktúra fő elemeinek térbeli rendjére és a terület-felhasználásra irányuló településszerkezeti változtatásokra

A 2010. évben készült és jelenleg még hatályos szerkezeti terv szerint a tervezett, de meg nem valósult terület-felhasználások az alábbiak:

Lakóterületek

- a két településrészt összekötő út menti területen, a Liget sor dél-nyugati oldalán,
- Templomoson a horgásztó mentén,
- Apátszálláson a Széchenyi utca déli telekvégeinek megosztásával kialakuló területen, illetve a Liget sor és Május 1. utcák közötti beépítetlen területen,
- valamint a Dunaparti területen.

(A Tóparti, Bocskai, Marx és Wesselényi utcák által határolt tömbterületen már nem cél a lakóövezeti besorolások megtartása.)

Vegyes területek

- a Liget sor – Széchenyi utca kereszteződésében,
- a 6-os út és a Szitányi sétány közötti területen.

Gazdasági területek

- az M6, M8 autópálya csomópont északi részéhez csatlakozó területen,
- Templomos településrész délkeleti területein a 6-os út szomszédságában.

Különleges terület

- a temető bővítési területe.

Zöldterületek

- a tervezett lakóterületek környezetének zöldterületei.

Célként fogalmazódik meg a „Vezér park” zöldterületi besorolása a 6221 és 62121 számú utak csomópontjában.

Részben a fentiek, részben a korábbi terv elkészítése óta eltelt időben történt változások és felmerült fejlesztési igények alapján a felülvizsgálati irányok az alábbiakban foglalhatók össze:

Lakóterületek

A település belterületeinek túlnyomó része falusias jellegű lakóterületi területfelhasználásba tartozik. A meglévő apátszállási belterületen a hosszú szalagtelkek megosztásával és terület kiegészítésével, a Széchenyi utcával párhuzamosan közel 30, a Kokasdi úttól keletre és nyugatra 150-150, a Május 1. utcai területen 110, a Templomos szalagtelkek megosztásával további 30, a kétoldali beépítés biztosításával és a foghíjtelkek kihasználásával újabb 20, mindösszesen 490 db. építési lehetőség biztosított.

Dunaparti egykori zártkertek üdülő-, illetve lakóterületi övezetbe sorolásával 200-250 építési ingatlannal bővíthet az építkezni vágyók telek kínálati palettája.

Mindezek alapján az új lakások építését szolgáló telekkínálat több mint elégséges. A realitásokra figyelemmel a települési lakóterületek bővítést nem, sokkal inkább annak átgondolását igénylik, hogy szükséges-e ezen nagyszámú építési lehetőség fenntartása, különös tekintettel a Duna-parti, alapvetően üdülő funkcióval bíró településrészre. Mindennek átgondolása azért is fontos, mert az építési lehetőségeket meghatározó alpinfrastruktúra kialakítása, a közművek kiépítése, működtetése elsősorban az önkormányzatra ró terhet.

Gazdasági területek

A helyi vállalkozások működési feltételei a jelenlegi struktúrában biztosítottak, azok a cégek számára a megfelelő kereteket adnak fejlesztéseik megvalósításához.

Igényként fogalmazódik meg a mezőgazdasági gépek tárolására alkalmas területek megjelölése, lehetőleg a külterülethez minél közelebb. A korábbi terv nyújtotta lehetőségként az M6-M8 csomópont környezetében a jelenleg 145 ha terület mérséklése

10 ha-ra, illetve Templomos központjában a beépített terület és a 6-os út között 20 ha területen kereskedelmi-szolgáltató gazdasági terület szükség szerinti felülvizsgálata.

Különleges terület

A község temetője ebben a kategóriában helyezkedik el. A temető a tervek szerint bővítést igényel, a terv e bővítési területet már jelöli. Szintén ide sorolt a Templomosi rész tervezett sport és rekreációs területével, valamint a Dunaparti kikötő és a lovarda területe, mely feladatként jelentkezik.

Közlekedési terület

A repülőtér mintegy 108 ha területen helyezkedik el. Az önkormányzat forgalomképes vagyonelemei között nyilvántartott, és jelenleg a Dunaferr Repülő Klub üzemeltetésében álló területnek csak egy része kihasznált, így a terület a tervek szerint 35 ha-ra módosulna. A megmaradó terület hasznosítása feladatként jelentkezik. E tekintetben a tervezés során figyelemmel kell lenni arra, hogy a terület országos ökológiai hálózat magterülete.

3.3 Az örökségi értékek és a védettség bemutatása, javaslatok az örökség védelmére és az örökségi érték alapú, fenntartható fejlesztésére

Baracs közigazgatási területéről 33, térbeli kiterjedéssel rendelkező régészeti lelőhely ismert. Ezek közül a római kori Annamatia táborhoz kapcsolható két lelőhely (5. és 19.) kiemelt védettséget élvez.

21 darab régészeti lelőhely (1., 6., 7., 8., 9., 10., 14., 15., 17., 18., 19., 20., 21., 22., 23., 25., 26., 27., 28., 30., 31. régészeti lelőhelyek) áll nagyrészt, illetve teljes egészében mezőgazdasági művelés alatt. Ez az ismert lelőhelyek 64%-át jelenti. 3 régészeti lelőhely területén állnak fák (3., 16. és 24. lelőhelyek) (9%). 8 régészeti lelőhely pedig részben, illetve teljesen beépített területen fekszik (2., 4., 11., 12., 13., 29., 32., 33. régészeti lelőhelyek) (24%). Annamatia-Castellum (5. régészeti lelőhely) a terepi szemle alapján ki van vonva a művelésből.

A két kiemelten védett régészeti lelőhely része A római birodalom határa – A dunai limes magyarországi szakasza nevű, az UNESCO Világörökség Várományosi Helyszínei közé sorolt pályázatnak.

	Település	Név	Azonosító	Védelem	HRSZ
1	Baracs	Apátszállás	21796	szakmai	073/8, 073/7, 073/2, 073/1, 073/9, 0140/2, 058
2	Baracs	Dunapart	21797	szakmai	2618, 2619, 2620
3	Baracs	Kornis-pusztá	21798	szakmai	0437/2, 0437/3
4	Baracs	Szitányi kastély	21801	szakmai	0521/33, 0521/37
5	Baracs	Annamatia-Castellum	21803	kiemelten védett	2628, 2637, 2625, 2631, 2632, 2633, 2634, 2635, 2636, 2638, 2626, 2627, 2629, 2630, 2639, 2650
6	Baracs	6.számú út	21809	szakmai	0235/41, 0520/1, 0527/1
7	Baracs	Templomostól É-ra	38037	szakmai	0235/51, 0235/7, 0235/46, 0235/47, 0235/48, 0235/49, 0235/50
8	Baracs - Kisapostag	Szuzma István földjén	21992	szakmai	0226, 0520/1, 0527/1

9	Baracs	M6/13/Fejér	38590	szakmai	0272/11
10	Baracs	M6/14/Fejér	38591	szakmai	0272/21, 0272/16
11	Baracs	M6/15/Fejér	38592	szakmai	0263/7
12	Baracs	M6/16/Fejér	38601	szakmai	0264/63
13	Baracs	M6/17/Fejér	38605	szakmai	0264/47
14	Baracs	Kokasdi-ér partja	38607	szakmai	0244/27, 0244/28, 0244/46, 0244/47, 0244/48, 0244/49, 0244/50, 0244/51, 0244/52, 0246/2, 0248/2, 0248/25, 0248/26, 0248/27, 0248/28, 0248/29, 0248/30, 0248/6, 0248/7, 0248/8, 0248/9, 0262, 0264/40, 0264/43, 0264/44, 0264/45, 0264/47, 0264/49, 0264/50, 0264/5, 0264/51, 0264/57, 0264/58, 0264/59, 0278/17, 0278/18, 0264/48
15	Baracs	M6/22/Fejér	38611	szakmai	0176/57, 0176/58, 0186/7, 0176/133, 0176/59, 0176/60, 0176/71, 0176/74, 0176/134, 0176/107, 0176/109, 0176/106, 0176/108, 0204/16, 0204/15, 0204/13, 0204/22
16	Baracs	M6/23/Fejér	38612	szakmai	0176/49, 0176/51, 0176/53, 0176/55, 0176/57
17	Baracs	M6/24/Fejér	38613	szakmai	0173/2, 0180/40, 0180/41, 0180/43, 0180/44, 0180/18, 0180/39, 0180/42, 0180/45, 0180/48, 0180/49, 0180/50, 0176/77, 0176/119, 0176/40, 0176/39, 0176/38, 0176/34, 0176/33, 0180/46, 0180/20, 0176/76, 0176/26, 0173/3
18	Baracs	M6/26/Fejér	38616	szakmai	0156/1, 0156/2, 0157/36, 0157/37, 0157/38, 0157/39, 0157/40, 0157/3, 0157/14, 0157/16, 0157/18, 0157/19, 0157/32, 0157/44, 0157/20, 0157/21, 0157/24
19	Baracs	Annamatia-Canabae	38795	kiemelten védett	0521/16, 0521/29, 0521/30, 0521/31, 2650, 2641, 0522, 2643, 2642, 0238/11, 971, 972, 973, 974, 975, 976, 977, 2644, 2645, 2646, 2648, 2649, 0523/1, 0523/10, 0521/36, 0520/2, 0519, 0515/1, 0515/5, 0515/7, 0439, 0515/6, 0235/39, 0235/40, 0237/2, 0238/10, 0238/14, 0238/15, 0238/16, 0238/18, 0238/19, 0238/2, 0238/21, 0238/22, 0238/23, 0238/4, 0238/5, 0239, 0489/2, 0489/1, 0437/4, 0437/3, 0437/2, 0437/13, 0437/12, 0437/10, 0425/3, 0425/88, 0425/89, 0425/90, 0425/94, 0238/7, 0238/12, 0238/13, 0520/1, 2625, 2638, 2639, 2640
20	Baracs	Szitányi-puszta	41206	szakmai	0523/6, 0523/7, 0523/8
21	Baracs	M 8/6. lelőhely	53484	szakmai	0166/2, 0168/12, 0168/13, 0168/17
22	Baracs	Lencsés-dűlő	57072	szakmai	0186/11, 0186/12, 0186/13, 0186/9, 0186/10
23	Baracs	Dudás-halom-dűlő	58687	szakmai	038/6, 038/21, 038/22, 041, 038/18, 038/19, 038/9
24	Baracs	Kokasdi-erdő	58688	szakmai	038/12, 045
25	Baracs	Szitányi-dűlő	59367	szakmai	0256/93, 0256/96, 0256/99, 0256/102, 0256/106, 0256/84, 0256/92, 0256/56
26	Baracs	Csákvári-dűlő	59609	szakmai	0264/21, 0264/20, 0264/19, 0264/25, 0264/26, 0264/27, 0264/29, 0264/30
27	Baracs	Csákvári-dűlő I.	59620	szakmai	0264/37, 0264/38
28	Baracs	Annamatia katonai tábor és polgári tel. védő	89867	védőövezet	0238/12, 0238/13, 0238/7, 0520/1, 0521/29, 0521/30, 2625, 2626, 2627, 2628, 2629, 2630, 2631, 2632, 2633, 2634, 2635, 2636, 2637, 2638, 2639, 2640, 2650
29	Dunaújváros	Limesút	74243	szakmai	0520/1, 0235/46, 0235/45, 0527/1, 0527/25, 0235/44, 0527/24,
30	Baracs	Baracsi-erdő	58690	szakmai	0133/2
31	Nagyvenyim	Állomás-dűlő	58592	szakmai	097/1, 097/2, 097/3, 0100
32	Kisapostag	Pipiskehegy	21991	szakmai	2004, 2005, 2006, 2007, 2008, 2009, 2137, 2010
33	Kisapostag	Intercisa 14. őrtorony	71157	szakmai	2197, 2198, 2150, 2151, 2199, 2196, 2200, 2153, 2152, 2149

Baracs Község Önkormányzata az alábbi, értékek megőrzését célzó megelőző és megmentést szolgáló intézkedéseket határozza meg:

Megelőző jellegű intézkedések

1. A nyilvántartott régészeti lelőhelyeket lehetőség szerint el kell kerülni a földmunkával járó fejlesztésekkel, beruházásokkal, ezért a beruházásokat megelőzően már a terület kiválasztás szintjén érdemes tájékozódni a célterület régészeti érintettségéről, és amennyiben ez lehetséges, elkerülni a régészeti lelőhelyet a tervezett beruházással.
2. Régészeti érdekű területeken tervezett beruházás esetén megelőző régészeti kutatás vagy örökségvédelmi hatástanulmány készítése javasolható.
3. Amennyiben a tervezett tevékenység a kulturális örökség védelméről szóló 2001. évi LXIV. törvény szerint nagyberuházásnak minősül, az örökségvédelmi jogszabály külön szabályait kell alkalmazni az engedélyezés és a megvalósítás folyamán. A nagyberuházásokhoz kapcsolódó engedélyezési eljárásokban a tervezett tevékenység örökségvédelmi hatásainak felmérésére Előzetes régészeti dokumentáció (ERD) készítését írja elő a törvény.

Mentő jellegű intézkedések

1. A védett régészeti lelőhelyek esetében örökségvédelmi engedélyt kell kérni a kulturális örökség védelmével kapcsolatos szabályokról szóló 68/2018. (IV.9.) Korm. rendelet értelmében az örökségvédelmi hatóságtól – a más hatóság (örökségvédelmi szakhatóság hozzájárulásával vagy szakkérdés vizsgálata alapján kiadott) engedélyéhez nem kötött – minden 30 cm mélységet meghaladó földmunkához, tereprendezéshez, valamint depó, feltöltés, töltés létesítéséhez. Ebben az esetben – a Korm. r. 88. §-a szerinti kivételek fennállása esetén – a szükséges megelőző régészeti feltárást követően, illetve azzal párhuzamosan végezhető az engedélyezett tevékenység.
2. Nyilvántartott régészeti lelőhelyek esetében a szakhatóságként vagy szakkérdés vizsgálatában közreműködő örökségvédelmi hatóság a földmunkával járó beruházás kapcsán előírja a szükséges megelőző régészeti feltárást.
3. Régészeti lelet, jelenség vagy emlék váratlan előkerülése esetén azt a jogszabályban meghatározott módon be kell jelenteni, a tevékenységet szüneteltetni majd ezt követően az illetékes, feltárássra jogosult intézmény elvégzi a mentő feltárást.

Baracs településképeinek védelméről szóló rendeletét az önkormányzat képviselő testülete 12/2017. (XII.29.) számú rendeletével fogadta el. A településképek védelméről szóló önkormányzati rendelet célja Baracs község sajátos településképeinek társadalmi bevonás és konszenzus által történő védelme és alakítása, az építészeti és egyéb zöldfelületi örökségének védelme, a településképek-védelem elemeinek, településképi követelmények, valamint az önkormányzati településképek-érvényesítési eszközök meghatározásával.

A rendelet megállapítja a helyi építészeti örökség területi és egyedi védelmének, a helyi védelemnek a szabályait, a településképi szempontból meghatározó területeket, a településképi követelményeket, településképek védelméhez és alakításához szükséges érvényesítési eszközöket, valamint a védelemmel kapcsolatos önkormányzati támogatási és ösztönző rendszert.

A helyi védelem alá helyezett értékek jegyzékét a rendelet 1. számú melléklete tartalmazza.

4. A MEGVALÓSÍTÁS ESZKÖZEI ÉS AZOK NYOMONKÖVETÉSE

4.1 A koncepció megvalósítását szolgáló eszköz- és intézményrendszer

A fejezet célja az, hogy ismertesse a Baracs önkormányzat, mint tervezésért felelős szerv lehetséges szerepét a koncepció megvalósítási és végrehajtási fázisaiban.

Baracs Településfejlesztési Konceptióját az önkormányzatnak határozattal kell elfogadnia. A testületet a polgármester hívja össze.

A településfejlesztési koncepcióban foglaltak megvalósítását az önkormányzat a településrendezési terv elkészítésével segíti.

Az önkormányzat képviselő testületének alapvető feladata a település természetes és épített környezete állapotának figyelemmel kísérése, védelme, tudatos fejlesztése, a településen lévő, és értéket képviselő településstruktúra és építmények megőrzése. A konkrét operatív feladatok a polgármester és a jegyző hatáskörébe tartoznak, mely kitéjed a területfejlesztéssel és területrendezéssel, továbbá a településfejlesztéssel és településrendezéssel kapcsolatos feladatok előkészítésére, véleményezésére, a képviselő-testület e területet érintő döntései végrehajtásának ellenőrzésére. A településfejlesztési koncepcióban meghatározott fejlesztések nyomonkövetése, valamint az időközi felülvizsgálatok elvégzése a polgármester feladata. A monitoringnak folyamatosnak kell lenni annak érdekében, hogy a településfejlesztési koncepcióban meghatározott célok a kitűzött időtáv végére megvalósulhassanak. A monitoring célja, hogy a település vezetősége átfogó képet kapjon a megvalósult célokról valamint, az időbeni ütemezés tarthatóságáról.

4.2 Javaslat a koncepció és a változások nyomon követésére, a felülvizsgálat rendjére

A hosszútávra szóló koncepciót az önkormányzat a megállapításról szóló döntés mellékleteként fogadja el. A településfejlesztési koncepcióban foglalt célok érvényesülése érdekében a község képviselő-testülete évenként áttekinti az időközben elvégzett településfejlesztési tevékenységeket és döntéseket. Az éves áttekintés során figyelembe kell venni a felmerült lakossági igényeket, valamint a jogszabályi környezet változásából eredő kötelezettségeket.

Az évenkénti áttekintés során felmerült változtatási igényeket folyamatosan rendszerezni kell és értékelni azok társadalmi, gazdasági, műszaki, valamint környezeti vonatkozásait. A településfejlesztési koncepciót 10 évente felül kell vizsgálni. A felülvizsgálat során célszerű a településszerkezeti terv átfogó elemzését is elvégezni és szükség esetén a módosításról önkormányzati határozatot hozni.